

הבחירה הבריטית: ניצחון הפחד על התבונה

שיקולים פנים-מפלגתיים קצרי טווח והחשש מעליית כוחם של הבדלנים הביאו את דיוויד קמרון לערוך את משאל העם על עתיד הממלכה באיחוד האירופי. כעת, כשהבריטים החליטו לעזוב את גוש המדינות האירופי, צריכות לונדון ובריסל להתמודד עם השלכות ההחלטה ובעיקר עם חוסר ודאות גדול

שמעון שטיין / 24 ביוני, 2016

ניצחון הפחד על התבונה, כך ניתן לסכם את תוצאות משאל העם שנערך בבריטניה בנושא המשך חברותה באיחוד האירופי. היו אלה קצת יותר מ-1.2 מיליון קולות שהכריעו את הכף לטובת עזיבת בריטניה את האיחוד. המחנה שתמך ביציאה מהאיחוד האירופי קיבל 51.9 אחוזים (17,410,742 קולות) לעומת 48.1 אחוזים (16,141,241 קולות) שקיבל המחנה שתמך בהישארות באיחוד.

שיקולים פנים-מפלגתיים קצרי טווח שנועדו לפייס את דעת חלקים במפלגתו השמרנית של ראש הממשלה דיוויד קמרון שביקשו לעזוב את האיחוד מחד גיסא, והחשש מפני עליית כוחה של "מפלגת העצמאות הבריטית" (UKIP) הפופוליסטית, האירו-סקפטית ואנטי-המהגרים, הם שהובילו את קמרון ב-2013 לעשות את הטעות שכיום ניתן לומר להגדירה כהיסטורית, ולהודיע על כוונותו לעשות משאל עם בנושא עתידה של בריטניה במסגרת האיחוד האירופי. בכך קיווה ראש הממשלה הבריטי שהצבעה בעד הישארות בגוש המדינות האירופי תשים סוף לדיון בנושא. אך לא כך קרה בפועל.

קמרון עשה בחוכמה כשהודיע שיתפטר מתפקידו בעקבות תוצאות משאל העם וניצחונם של תומכי המחנה שביקשו לעזוב את האיחוד האירופי. בנאום שנשא מחוץ למעונו הרשמי בלונדון, ברחוב דאונינג 10, אמר קמרון שעדיף שאת מלאכת המשא ומתן בדבר עזיבת הממלכה את האיחוד יעשה מישהו אחר. במילים אחרות: האיש שבישל את הדיסה מעדיף שלא לאכול אותה ולהשאיר את העיסוק באכילתה למחליפו.

בריטניה הפנתה עורף לרעיון של אירופה המאוחדת

החלטת בריטניה לעזוב את האיחוד היא החלטה היסטורית. עד כה המגמה באירופה הייתה של הצטרפות מדינות לאיחוד האירופי (למרות הירידה באטרקטיביות של הגוש בקרב אזרחי היבשת, ממשיכות מדינות הבלקן ומדינות שכנות נוספות שטרם הצטרפו לאיחוד האירופי לדפוק על שעריה). בריטניה תהיה המדינה הראשונה שהחליטה להפנות עורף לרעיון איחודה של אירופה. חשוב לציין כי תחושת האמביוולנטיות מלווה את יחסי בריטניה עם אירופה עוד לפני הצטרפותה לקהילה האירופית ב-1973. זמן קצר לאחר הצטרפותה נערך משאל עם בשאלת המשך חברותה בקהילה האירופית. המשאל הסתיים בהצבעת הרוב בעד המשך החברות. הייתה זו בריטניה שהתייצבה נגד הרעיון שעומד ביסוד האיחוד האירופי והוא השאיפה להעמקת תהליך האינטגרציה האירופית.

.....

שמעון שטיין הוא שגריר בדימוס וחוקר בכיר במכון למחקרי ביטחון לאומי

למאמר המלא:

<http://www.ynet.co.il/Ext/Comp/ArticleLayout/CdaArticlePrintPreview/0,2506,L-4820013,00.html>